

S ANO, či ne?

Europoslanec Pavel Telička je nespokojen. Spolupráci s hnutím Andreje Babiše však ještě dává šanci.

ROZHOVOR
str. 10–11

EXKLUZIVNĚ NA

E15.CZ

Metro v Praze

Jezdí už 40 let. Podívejte se, jak probíhala jeho výstavba.

CZK/EUR • 26,500/+0,130 Kč **CZK/USD** • 23,710/+0,217 Kč **PX** • 1020,13/+0,83 % **EUROSTOXX 50** • 3587,01/+0,70 % **ZLATO** • 1252,00\$/-0,31%

KOMENTÁŘ: KRIZE, KTERÁ ANI NÁHODOU NESKONČILA / str. 13

Krátce

Krise slábne, Zeman jmenuje Pilného

Po čtyřech týdnech přestřelky mezi politickými špičkami Hrad potvrdil, že prezident Miloš Zeman jmenuje tento týden Ivana Pilného ministrem financí. Babišův nástupce už oznámil, že prověří některé postupy berních úředníků. **str. 2**

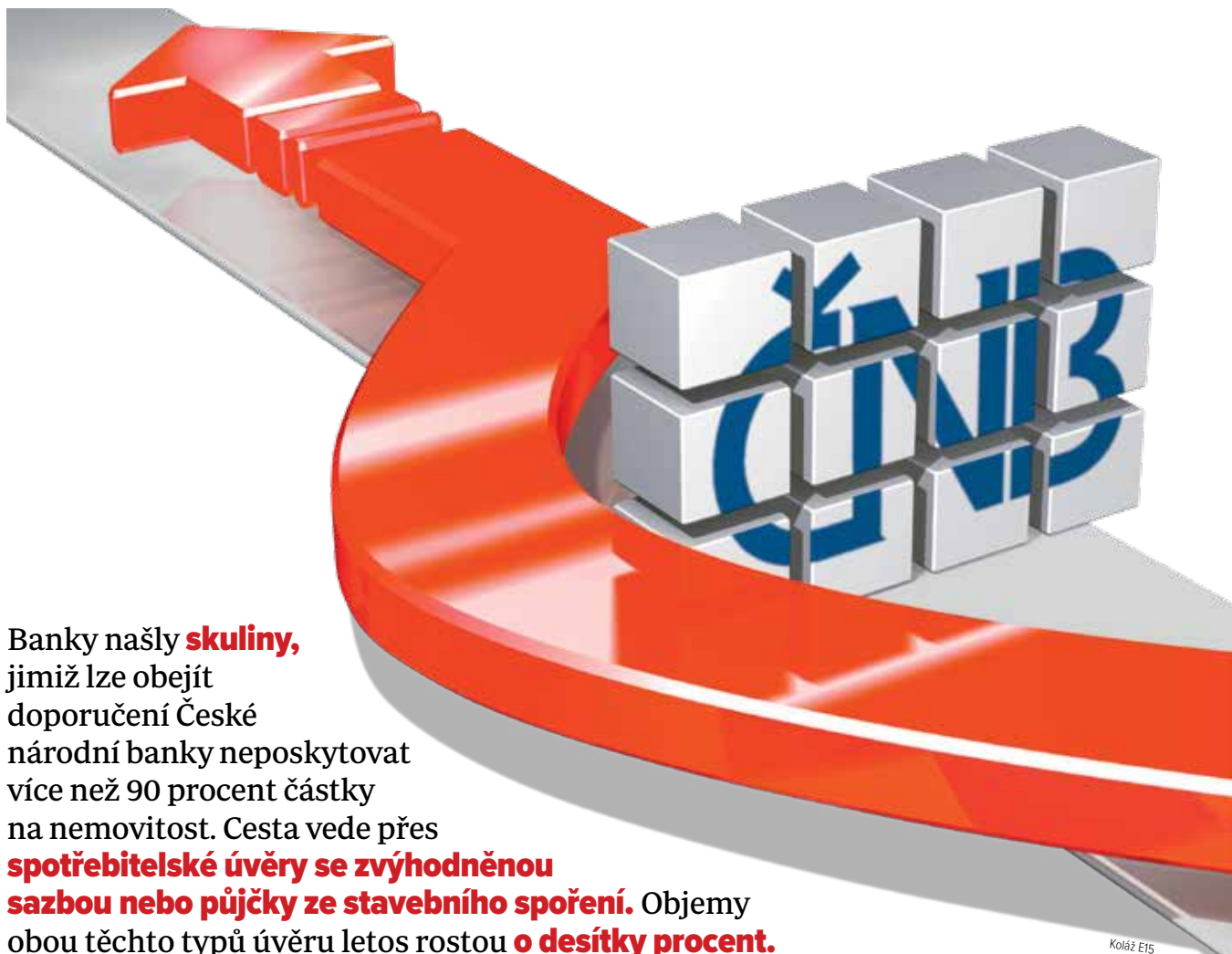
ERÚ chce usnadnit změny dodavatelů energií

Energetický regulační úřad připravuje vyhlášku, která dodavatelům nařídí, aby na faktury přidali číslo smlouvy, dobu, na kterou je uzavřena, a datum pro bezplatnou výpověď smlouvy. Ty mají klientům usnadnit přechod k jinému dodavateli. **str. 7**

Rúhání přesvědčivě zvítězil

Íránským prezidentem bude nadále umírněný duchovní Hasan Rúhání. Svě přesvědčivě vítězství v prvním kole voleb označil za odmítnutí extremismu. Jeho reformní úsilí ale zřejmě bude brzdit duchovní vůdce Alí Chamenei. **str. 12**

Banky obcházejí hypoteční pravidla

Banky našly **skuliny**, jimiž lze obejít doporučení České národní banky neposkytovat více než 90 procent částky na nemovitost. Cesta vede přes **spotřebitelské úvěry se zvýhodněnou sazbou nebo půjčky ze stavebního spoření**. Objemy obou těchto typů úvěru letos rostou **o desítky procent**. Centrální banka se přitom chystá pravidla pro poskytování hypoték dále zpřísnit. **BYZNYS / str. 4**

Koláž E15

twitter.com/e15news

ANDREJ BABIŠ:

Sumář představ rezortů je deficit 100 mld. MF navrhuje 50 mld., podle schváleného výhledu koalice.

9 771803 454307 1 7 3 6 2

Zápisník
Jany Havligerové

Je armáda na baterky?

Prezident Zeman dělá, co může, aby nás proslavil ve světě. Česko, například při pohledu zvnějšku na visegrádskou čtyřku, bylo dosud vnímáno jako stát západního střihu. Ještě pár bonmotů k popukání jako ten o potřebě likvidovat novináře, který hlava státu pronesla při setkání s ruským protějškem, a minimálně v evropském vnímání se dostaneme na úroveň Maďarska a Polska.

Ve středěvní sněmovní debatě se na přetřes dostal stav českého vojska. Podle hnutí ANO při nástupu Stropnického do funkce ministra obrany polovina chlapů v armádě neměla boty a druhá trenky. Podle poslankyně Černochové z ODS teď vojáci nemají ani trenky, ani boty, ani přilby, ani vesty, ani stejnokroje. Časy se tak moc nemění. Před patnácti lety si bývalý sociálnědemokratický šéf obrany Turdík v nováckém Kotli málem rval vlasy kvůli tomu, že ve vojenských posádkách slouží mladí hoši použitelní leda tak k obraně s košťaty v ruce. A o české armádě na iDnes dokonce prohlásil, že po roce 1989 upadla do tak hlubokého míru, že ve chvíli, kdy se kvůli teroristickým útokům přiostrňuje bezpečnostní situace, ji vlastně nemáme k dispozici.

Obavy z terorismu jsou tu zas, a to tak velké, že pracovníky Pražského hradu přiměly k uzavření dalších dvou vstupů do hradního areálu. Jen aby to nemělo jiný efekt. Zoufalí lidé, a to ti v nekonečných frontách u vstupu na Hrad jistě jsou, mohou sáhnout i k zoufalým činům.

Protagonisté dne

Jan ZAHRADNÍK

JIHOČESKÝ POSLANEC ODS

Rád by prodloužil vltavskou vodní cestu až do historického jádra Českých Budějovic. Ve sněmovně proto usiluje o změnu zákona.

str. 6

Donald TRUMP

AMERICKÝ PREZIDENT

Americký prezident ustoupil od silové rétoriky vůči smlouvám NAFTA a zaměřil se na praktičnost a úpravu dohod.

str. 8

Hasan RÚHÁNÍ

PREZIDENT ÍRÁNU

Obhájil svoji pozici prezidenta a dostal silný mandát hned v prvním kole voleb. Růhání je představitelem reformních sil v zemi.

str. 12

VALDŠTEJN VE FRÝDLANTĚ

Foto: čtk

VE FRÝDLANTĚ na Liberecku se po oba víkendové dny konaly Valdštejnské slavnosti. Jejich součástí byly i dvě historické bitvy, kterých se zúčastnilo na šest set vojáků z Česka i zahraničí. Součástí akce, která se koná jednou za dva roky, je bohatý kulturní program a dobový jarmark. Na snímku je Miroslav Kněbort (vlevo) jako představitel Albrechta z Valdštejna během cesty na bitvu.

Krise slábne, Zeman jmenuje Pilného

■ **Nový ministr financí** chce prověřit některé kroky Finanční správy včetně zajišťovacích příkazů. S kontrolou korunových dluhopisů je naopak spokojený.

Pavel Otto

Po čtyřech týdnech zvrátí a přestřelek mezi politickými špičkami končí vládní krize. Ale spoň ta na ministerstvu financí. V rádu dnů vyhoví prezident Miloš Zeman premiérovi Bohuslavu Sobotkovi (ČSSD) a odvolá ministra financí Andreje Babiše (ANO). Místo něj jmenuje poslance vládního hnutí Ivana Pilného. Ještě předtím se hlava státu s Babišem a Pilným sejde. Návrh na odvolání šéfa státní pokladny má na stole od 5. května.

Hrad potvrdil, že jmenování Pilného lze očekávat tento týden. „Vítám, že prezident reagoval na moji opakovanou výzvu k dodržování ústavy,“ komentoval to Sobotka.

V reakci na premiérův požadavek, aby zajistil nestranné a nezávislé fungování Finanční

správy, Pilný řekl, že některé postupy berních úředníků prověří. Má také výhrady k mediálním vystoupením jejich šéfa Martina Janečka. „Nemůže říkat, že když se kácí les, létají třísky. Finanční správa tady není od toho, aby podezírala úplně každého,“ uvedl.

Po kritice Poslanecké sněmovny chce Pilný změnit metodiku pro vydávání zajišťovacích příkazů, jejichž počet v posledních dvou letech rapidně vzrostl. Při pouhém podezření zabavují Janečkovi podřízení i poctivým firmám peníze či majetek, a tím je likvidují. „Jsme připraveni vysvětlit všechny naše kroky, po-

kud nás daňové subjekty zbaví mlčenlivosti,“ tvrdí Janeček.

Méně vstřícný bude Pilný k apelům, aby ministerstvo prošetřilo všechny emise korunových dluhopisů, tedy i ty vydané Agrofertem. S dosavadním postupem je podle svých slov spokojený. Navíc nevidí nic špatného na tom, že výnosy z dluhopisů nepodléhají zdanění. „Když to zákon umožňoval, tak toho část podnikatelů využila,“ míní.

Předseda opoziční TOP 09 Miroslav Kalousek vnímá Pilného skepticky. „Nic se nezmění, na ministerstvu bude místopředsí Andreje Babiše,“ konstatoval.

NÁZORY str. 13

Sobotka rýpe do Babiše: Odvoláte Schillerovou?

Premiér a šéf ČSSD Bohuslav Sobotka je zvědav, zda Alena Schillerová zůstane náměstkyní ministra financí, když se šéf ANO Andrej Babiš rezolutně distancoval od jejího zetě Davida Rusňáka i dcery Petry. Majitel investiční skupiny DRFG a sponzor babišovců je jedním z 18 obviněných v případu úniku z policejních spisů, sedm z nich už je ve vazbě. „Andrej Babiš vylučuje milionáře Rusňáka z ANO, vrací 1,7 milionu jeho darů a stahuje jeho ženu z kandidátky do Poslanecké sněmovny. A jeho tchyni nechá na ministerstvu?“ ptá se Sobotka na Twitteru. Podle jeho slov mu Babiš může děkovat za to, že před pár dny odmítl Schillerovou jako novou ministryni financí.

Česko se připojí k boji proti daňové optimalizaci

■ Vláda sjedná úmluvu, která umožní přijmout recepty OECD proti snižování daňového základu nadnárodních firem.

Jan Vávra

Česká republika chce efektivněji upravovat mezinárodní daňové smlouvy. Měly by následně být v souladu s iniciativou BEPS (neboli Base Erosion and Profit Shifting), která se pod hlavičkou Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) snaží zamezit snižování daňového základu a přesouvání zisků do jiných zemí.

Východím bodem ze strany české vlády je schválení návrhu na sjednání mnohostranné úmluvy, jež má umožnit hromadné a relativně rychle realizovatelné přijetí návrhů BEPS do obsahu smluv o zamezení dvojímu zdanění. Ty se dosud vyjednávaly téměř výhradně na bilaterální úrovni.

Po přijetí úmluvy do nich posléze mohou být zahrnuty alespoň některé z 15 akčních bodů, jež jsou výsledkem speciální skupiny při OECD. Tu tvoří zástupci více než stovky

států světa. Jejich snahou je zdaňovat zisky tam, kde probíhá hospodářská aktivita.

Mezi navrhovaná opatření patří zacelení děr v mezinárodních dohodách, zdaňování digitální ekonomiky v místě spotřeby či lepší definice stálých provozoven korporací.

„Prozatím nelze jasně identifikovat, která opatření BEPS a do které konkrétní daňové smlouvy budou touto úmluvou implementována a která nikoli,“ uvedla za ministerstvo

financí Kateřina Vaidišová z oddělení vnějších vztahů s tím, že v průběhu ratifikačního procesu úmluvy může dojít k řadě změn a úprav. První státy by ale měly proces dokončit již příští měsíc.

Ministerstvo financí odhaduje, že pokud by došlo k začlenění všech navrhovaných bodů BEPS, mohly by výnosy do veřejných rozpočtů vzrůst až o šestnáct miliard korun ročně.

„K vymýcení daňových optimalizací to ale asi nepovede, protože ty vyplývají právě z rozdílů mezi daňovými pravidly a právními instrumenty v jednotlivých státech,“ dodává prezidentka Komory daňových poradců Petra Pospíšilová.

Po začlenění všech navrhovaných bodů BEPS by mohly výnosy veřejných rozpočtů vzrůst až o **16 miliard korun ročně.**

Krátce

Arnoštová je na třetím místě kandidátky

Na pražské kandidátce ČSSD posunulo vedení strany z pátého na třetí místo náměstkyni ministra zdravotnictví Lenku Tesku Arnoštovou. Kandidáty na lídra jsou ministr zdravotnictví Miloslav Ludvík a náměstek pražské primátorky Petr Dolínek. O tom, kdo z nich se stane číslem jedna, rozhodnou členové pražské organizace.

V deseti obcích si zvolili zastupitelstvo

Nových voleb v deseti obcích se v sobotu zúčastnilo 60 procent voličů. V zastupitelstvech až na výjimky usednou členové místních sdružení a nezávislí kandidáti. Průměrný věk zvolených kandidátů je téměř 49 let. Mezi 74 zastupitelů dostalo mandát 24 žen. /čtk/

270634/13

INZERCE

Moje firma
je
moje dítě

Poradenství
a 650 000,-
do začátku

Stali jste se hrdými rodiči novorozené firmičky? S tím je spousta radostí i starostí. Podpoříme její první krůčky a poradíme vám, jak se poprat s dětskými nemocemi a vychovat z ní sebevědomou dospělou firmu. A aby se ve světě neztratila, půjčíme vám na její výbavu až 650 000 Kč. Více na www.nova-krev.cz

ČESKÁ
SPORITELNA

Úvěr je podpořen zárukou, kterou financuje Evropská unie v rámci programu pro zaměstnanost a sociální inovace („EaSI“).

800 207 207
www.nova-krev.cz

Lidé dál obcházejí regulace hypoték

■ Přibližně 300 až 450 tisíc korun je průměrná výše spotřebitelského úvěru, který se používá k dofinancování hypoték.

Arsen Lazarevič

Banky a hypoteční poradci stále nacházejí skulinky, které jim umožňují obcházet doporučení České národní banky, jež znemožňuje či reguluje poskytování hypoték ze žádnou nebo nízkou zástavou.

K dosažení požadované zástavy se například užívají spotřebitelské úvěry. „Poradci spolupracující s naší společností potvrzují zvýšený zájem klientů o spotřebitelské úvěry a jedním z důvodů

je bezpochyby také zpřísnění poskytování hypoték,“ uvádí Roman Bečička ze společnosti Broker Trust.

„Z praxe mám zkušenost, že vybrané banky skutečně umožňovaly v některých případech obejít doporučení ČNB prostřednictvím spotřebitelských úvěrů se zvýhodněnou úrokovou sazbou,“ sděluje spolupracovník Broker Trust, hypoteční specialista Martin Jansen.

„Většinou ale doporučovaly jinou banku. Spotřebitelské úvěry a hypotéku si nebylo možné vzít v jedné bankovní skupině,“ dodává. Připomíná ale, že nevýhodou spotřebitelských úvěrů je vyšší

úroková sazba než u hypoték a také kratší splatnost do deseti let.

Podle oslovených poradenských firem bývá průměrná výše spotřebitelských úvěrů 300 až 450 tisíc korun

a úroková sazba se pohybuje kolem pěti procent. Je přitom nižší než u jiných úvěrů, kde to bývá pět až deset procent. Vyšší úvěry k tomuto účelu, například nad milion korun, poskytují

banky jen výjimečně.

„Pro banku samotnou je v některých případech nemožné zjistit, že se jedná o dofinancování úvěru na bydlení prostřednictvím spotřebitelského úvěru,

který je ve většině případů neúčelový,“ uvedl Pavel Zúbek z Komerční banky.

Výrazný růst spotřebitelských úvěrů potvrzují statistiky České bankovní asociace. Meziročně do konce letošního března vzrostl objem těchto úvěrů o 26,6 procenta na 11,1 miliardy korun, zatímco objem nových hypoték přidal „jen“ 16,4 procenta a dosáhl 31,9 miliardy korun.

Nejčastěji se ale k dosažení požadované zástavy používají úvěry ze stavebního spoření. „Tady je znát, že klienti úvěry ze stavebního spoření používají na dofinancování koupě nemovitosti vedle hypotéky. Naše praxe a každodenní práce s klienty to jen potvrzují,“ uvedl Ondřej Marek ze společnosti Stone & belter. „Dříve jsme úvěr ze stavebního spoření používali

hlavně, abychom mohli získat hypotéku s nižší sazbou. Nyní je častější, že úvěr ze stavebního spoření musím řešit, aby vůbec klient vedle hypotéky na koupi dosáhl,“ dodal Marek. Jen za první čtvrtletí poskytly stavební spořitelny úvěry za 14,4 miliardy korun, meziročně o 41 procent více.

Guvernér ČNB Jiří Rusnok se již dříve vyjádřil, že takové praktiky, které vedou k obcházení doporučení, nebude centrální banka tolerovat. Nyní se ale ČNB nechce k situaci vyjadřovat. „Máme informační embargo. Veškeré informace, jak banky dodržovaly nebo nedodržovaly naše doporučení, zveřejníme v nové zprávě o finanční stabilitě,“ upřesnil Jan Frait, ředitel odboru finanční stability.

Objem spotřebitelských úvěrů do konce března vzrostl meziročně o **26,6 %** na 11,1 miliardy korun.

Centrální banka ještě více přiškrtní pravidla

■ Růst úrokových sazeb nebo pokles příjmů může vést k vyššímu počtu lidí, kteří nebudou schopni splácet hypotéku, varuje ČNB. Úvěry na bydlení totiž dostávají i lidé s nižšími příjmy.

Daniel Novák

Nejpozději od roku 2018 zavede Česká národní banka další sadu doporučení, která finančním domům ještě více zpřísní pravidla poskytování hypoték. Bude se to týkat hlavně ukazatelů, jež hodnotí poměr úvěru a čistého ročního příjmu (LTI) a poměru měsíční splátky hypotéky a čistého měsíčního příjmu (DSTI).

Centrální bankéři rovněž přistihávají křídla investorům, kteří si houfně kupují byty na pronájem, a ženou tak ceny ještě výše. Uvádí to studie o realitním trhu Trend Report 2017 v kapitole, kterou sestavili specialisté z ČNB v čele se šéfem odboru

finanční stability banky Janem Fraitem.

„Tento záměr je v souladu se zákonem o úvěru pro spotřebitele, konkrétně s částí týkající se posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr,“ uvádějí centrální bankéři. Řada nových úvěrů je podle ČNB poskytována s poměrně vysokými ukazateli LTI a DSTI. Zároveň mají tyto hypotéky vysoký podíl úvěru k hodnotě kupované nemovitosti nebo je dostávají lidé s nižšími příjmy.

„V případě šoků ve formě nárůstu úrokových sazeb nebo poklesu příjmů by se nemalý počet dlužníků mohl dostat do problémů se splácením,“ pokračuje bankovní regulátor. A to přesto, že díky převládajícím delším fixacím bude dlužníky případné zvyšování sazeb bolet méně.

Za rizikový faktor centrální banka považuje, že lidé, jimž hypotéky měsíčně či ročně pohltí vysokou část příjmu, současně do koupě bytu vnesli jen deset až dvacet procent vlastních zdrojů. V této kategorii se nacházel nejvyšší podíl lidí s nižšími příjmy. Rozšíření doporučení ČNB má omezit také nákupy

BYDLENÍ ČI SPEKULACE. Rozšířené doporučení ČNB má omezit nákupy investorských bytů za účelem pronájmu nebo čistě jen jako spekulaci na budoucí růst hodnoty nemovitosti.

investorských bytů za účelem pronájmu nebo čistě jen jako spekulaci na budoucí růst hodnoty nemovitosti. Banky mají lépe zjišťovat, zda si člověk pořizuje hypotéku kvůli vlastnímu bydlení nebo jako investici. Pokud u investičního typu úvěru dochází k souběhu charakteristik s vyšší úrovní rizikovosti, neměly by půjčit více než šedesát procent ceny bytu.

Developeři očekávají, že to část lidí, kteří mají hlouběji do peněženky, vyřadí z realitního trhu. „Nejsem přítelem podobné regulace. Fakticky dopadne na lidi, které má nejvíce chránit. Domácnosti, jež mají těsný rozpočet, to může připravit o schopnost pořídit si vlastní bydlení,“ uvedl v nedávném rozhovoru pro deník E15 majitel největšího pražského developera Central Group Dušan Kunovský.

Pro ČNB to nejsou první zásahy do rozbujelého realitního trhu. Již v říjnu banka doporučila stopnout sto procentní hypotéky s tím, že kupec dostane nejvíce 95 procent z hodnoty pořizovaného bytu. Od letošního dubna se tento limit dál snížil na devadesát procent.

LITHIUM MÁ PODPORU

Foto: čtk

V CÍNOVCI, krušnohorské osadě, jež spadá pod město Dubí, probíhají průzkumné vrty na těžbu lithia, které se používá na výrobu baterií. Radnice by z těžby mohla mít několikamilionový roční příjem, proto záměr podporuje.

Z energetiky

Alena Vításková

Zdroje plynu

Plyn je jedním z důležitých energetických zdrojů. Potřebují jej nejen domácnosti, ale také průmysl včetně elektroenergetiky a teplárenství, které zásobují elektřinou a teplem další skupiny zákazníků. Je to tedy vysoce strategická surovina.

Zatímco Evropa jako celek produkuje necelých třicet procent plynu a zbytek dováží, Česká republika produkuje jen zhruba dvě procenta plynu z ložisek na jižní Moravě a zbytek pokrývá dovozem především z Ruska.

V posledních letech byl pro obchodníky výhodný nákup plynu na evropských burzách, ale i přes rostoucí podíl z tohoto zdroje lze očekávat, že hlavním dodavatelem do tuzemska zůstane nadále Rusko. To může do budoucna posílit svou pozici na evrop-

ských trzích vybudováním nových plynovodů. Dovoz novými cestami by pravděpodobně obešel Ukrajinu, a částečně tak snížil bezpečnostní riziko. Přínos takových projektů je ale otázkou ekonomičnosti jejich výstavby. V tomto smyslu jsou některé projekty diskutabilní.

Další vliv na Česko bude mít dění na evropských trzích. Je pravděpodobné, že se zapojí noví hráči například v oblasti dodávek LNG. Diverzifikace cest na jihu Evropy by mohla znamenat dovoz plynu z oblasti Kaspického moře a Blízkého východu.

I přestože plyn patří mezi fosilní paliva, je jedním z nejčistších zdrojů energie vůbec. V oblasti výroby elektřiny je navíc velmi flexibilní, zdroje mají rychlý náběh. Plyn je tedy ideální nejen jako stálý stabilní zdroj, ale také jako záloha pro krytí výkyvů v síti.

Zásobování domácností plynem má svá pravidla kvality a bezpečnosti, obojí částečně ovlivňují zásobníky, o kterých bude řeč příště.

Autorka je předsedkyní ERÚ

Z70537180

NOVÝ DISKUSNÍ POŘAD NA

INFO.CZ

POLITIKA
BYZNYS
SPOLEČNOST

Štrunc!

STAHUJTE MOBILNÍ
APLIKACI **INFO.CZ**

Jihočeši chtějí mít lodě blíž centru Budějovic

■ Změna zákona má umožnit stavbu zdymadla a vplutí lodí až na Malši do centra Českých Budějovic.

Jan Šindelář

Po letech výstavby se v sobotu s velkou slávou otevřela vltavská vodní cesta mezi Českými Budějovicemi, Orlíkem a Prahou, když Ředitelství vodních cest vpustilo lodní provoz do zdymadla na jezu Hněvkovice u Týna nad Vltavou.

Úplná spokojenost ale mezi jihočeskými politiky nepanuje. Vodní cesta vykazuje jednu zásadní nevýhodu. Končí totiž mimo historické jádro Českých Budějovic v nejužším místě řeky v málo přitažlivé

Propojená Vltava

Zprovozněním komory ve vesničce Hněvkovice vznikla 98 kilometrů dlouhá vodní cesta z Českých Budějovic k orlické hrázi. Budování cesty za dvě miliardy korun trvalo deset let. Vznikla čtyři nová zdymadla, dva velké přístavy a pět menších přístavišť, bylo upraveno patnáct kilometrů říčního koryta. Pro menší lodě do 3,5 tuny a šířky tři metry, které mohou překonat i hráze Orlíku a Slap, je cesta volná až do Prahy a dál. Od Budějovic po soutok s Labem cesta měří 239 kilometrů. Ředitelství vodních cest na zmíněných přehradách chystá stavbu zdvůží i pro velké lodě.

lokalitě poblíž nejrůznější křižovatky města. Poslanec Jan Zahradník (ODS) proto předložil pozměňovací návrh k novele zákona o vnitrozemské plavbě. Změna spočívá v novém vymezení dopravně významných vodních cest, konkrétně prodloužení cesty ještě o dva kilometry proti proudu Vltavy a současným zražením do sítě cest i 1,6 kilometru řeky Malše. Zákon tím umožní Ředitelství vodních cest vystavět na Vltavě ještě jedno zdymadlo na Jiráskově jezu, který dosud brání lodím v cestě proti proudu do centra. ŘVC totiž jako státní investor může budovat pouze na cestách vymezených zákonem.

Podle Zahradníka změnu podporují město i kraj. Jde především o rozvoj cestovního ruchu, lodě by přivezly turisty

Foto: ČTK

VIZITA. Na otevření Vltavy symbolicky dohlédl i průmyslník a lodní mistr Vojtěch Lanna. Akce přilákala desítky lodí. Některé pluly proti proudu i několik dní, například nadšenci z Roudnice nad Labem.

až k historickým památkám v okolí náměstí Přemysla Otakara II. Zahradník rovněž ukazuje na fakt, že nynější kotviště pod jezem neumožňuje stání většího množství lodí. „Na soutoku Vltavy a Malše na klidné hladině držené jezem je dostatek místa pro kotvení a turisté budou moci strávit více času návště-

vou města,“ říká poslanec. Proti nejsou ani Ředitelství vodních cest a rezort dopravy. „Ministerstvo v tom zásadní problém nespatřuje, stanovisko k návrhu ještě upřesníme,“ uvedl mluvčí Tomáš Neřold. Pokud by skutečně na stavbu zdymadla došlo, musel by stát počítat s investicí v řádu stovek milionů korun.

265492/62

INZERCE

Nástupce yetiho ŠKODA KAROQ

NEJPRODÁVANĚJŠÍ MOTORISTICKÝ ČASOPIS

SVĚT MOTORŮ Světová premiéra Škoda Karoq

24 Kč 1,00 Kč

Bude pro celou rodinu? Detailní srovnání s Yetim!

První český test Kia Picanto Rozhovor

Cím budou auta svítit v budoucnosti? Jízdní dojmy

Automobilový obojživelník Mattis Ekström

Opel Crossland X

PRÁVĚ V PRODEJI

V ČEM SE LIŠÍ?

ERÚ se snaží usnadnit změny dodavatelů energií

■ Někteří obchodníci s energiemi brání lidem v odchodu tím, že jim nesdělují údaje o možnosti ukončit smlouvu. Regulátor chce, aby dodavatelé tyto informace povinně psali na faktury.

Jan Stuchlík

Když to nešlo po dobrém, hodlá Energetický regulační úřad donutit obchodníky s energiemi k uvádění údajů o smlouvách na vyúčtování silou. Ve vyhlášce o vyúčtování chce nařídít dodavatelům, aby na faktury přidali číslo smlouvy, dobu, na kterou je uzavřena, datum uzavření smlouvy, datum jejího ukon-

čení, datum pro bezplatnou výpověď smlouvy a datum zahájení dodávek. Někteří z těchto údajů už ERÚ požadoval v novém znění etického kodexu obchodníka, k němuž se ale přidalo jen pár dodavatelů.

„Minulou snahu stanovit ve vyhlášce povinnost obchodníků uvádět ve vyúčtování datum nejbližšího možného ukončení dodávek bez sankcí odmítla Legislativní rada vlády. Když jsme povinnost zanesli do etického kodexu, počítali jsme s tím, že znovu zkusíme tuto povinnost prosadit do le-

gislativy,“ vysvětluje šefová ERÚ Alena Vításková. Opírá se přitom o desítky stížností spotřebitelů, že jim obchodníci nechtějí údaje nutné pro bezplatné ukončení smlou-

vy a přechod ke konkurenci sdělovat. Stejně stížnosti zaznamenala spotřebitelská organizace dTest. Přitom podle energetického zákona na ně mají zákazníci nárok. Obchodníci v připomínkovém řízení změnu vyhlášky jednohlasně odmítli. Buď namítali, že k tomu nemá ERÚ zákonnou pravomoc, nebo že požadované údaje s vyúčtováním nesouvisejí.

Regulátor opírá své legislativní úsilí o **desítky** stížností spotřebitelů, že jim obchodníci nechtějí sdělovat nezbytné údaje.

„Ještě více se znepráhlední už tak nepřehledná faktura. Zákazník nebude vědět, k čemu který údaj vlastně potřebuje,“ uvádí Aleš Pospíšil, mluvčí Centropol Energy. „Zákazníci Pražské energetiky dostanou fakturu jedenkrát za rok a uvedení termínu konce smlouvy jen jednou za rok pro zákazníka nemusí stačit. Během roku se totiž může řada věcí ze smlouvy změnit,“ namítá mluvčí PRE Petr Holubec.

Dodavatelé také tvrdí, že všechny údaje o smlouvách nemají přímo v systémech, jež slouží k tištění faktur. Úprava by znamenala náklady navíc. Nikdo z obchodníků se ale nevyjádřil k důvodu změny, jímž je neochota informovat zákazníka o smlouvě, jak to nařizuje zákon.

„Kdyby ERÚ nežádal tolik nových údajů na vyúčtování, z nichž pro přechod ke konkurenci nejsou všechny potřebné, většina obchodníků by se změnou nejspíš neměla problém,“ myslí si ředitel Asociace nezávislých obchodníků s energiemi Jiří Gavor.

Krátce

Ovocnáři utrpěli půlmiliardové škody

Jarní mrazy zničily ovocnářům zvláště na Moravě zhruba čtvrtinu úrody v odhadované hodnotě 478 milionů korun. Největší propad sklizně se čeká u meruněk a broskví, a to kolem osmdesáti procent. Finančně se největší ztráty odhadují u jablek jako hlavního ovocného druhu, a to kolem 270 milionů korun.

Factoringový trh vzrostl o pětinu

Factoringové společnosti v prvním čtvrtletí financovaly odkup pohledávek za 35,9 miliardy korun, což je meziročně o 23 procent více. Plyne to z informací Asociace factoringových společností. Firmy se factoringem dříve dostanou k penězům, ne ale k celé částce. /čtk/

ROMÁN Z DOBY, KDY HRDINSTVÍ NEBYLO PRÁZDNÉ SLOVO

S odkazem na slavnou románovou reportáž *Hoří už Paříž?* přichází Dalibor Vácha s novým dílem. Navazuje tak na svou prózu *Hranice*, která končí dosažením hranic tehdejšího Slovenského štátu Svobodovou armádou. Zde nás uvede do období mezi listopadem 1944 a květnem 1945: román o finální fázi války je strhující mozaikou osudů, bojů a hrdinství vojáků i civilistů

DALIBOR VÁCHA (1980) se zabývá především dějinami každodennosti československých legií v Rusku a meziválečnými dějinami Československa. Na tato témata již publikoval řadu odborných studií a článků. Za svou románovou prvotinu *Červenobílá* obdržel roku 2014 Literární cenu Knižního klubu. Dále vydal historické romány *Hranice* (2015) a *Cestou* (2016) a sci-fi román *Nikam* (2016).

ŽÁDEJTE VE SVÉM KNIHKUPECTVÍ

Trump ustupuje od zrušení dohod

■ Administrativa prezidenta Donalda Trumpa chce do severoamerické obchodní dohody přidat pravidla pro elektronický obchod nebo ochranu duševního vlastnictví.

Jan Stuchlík

Americký prezident Donald Trump předvedl další politický obrat. Ještě před půlrokem označoval severoamerickou dohodu o volném obchodu mezi USA, Kanadou a Mexikem (NAFTA) za nejhorší obchodní dohodu všech dob. Na konci dubna dokonce prohlášoval, že je připraven ji vypovědět. Teď oznámil Kongresu, že pouze zahájí jednání s Kanadou a Mexikem o změnách.

Z dostupných informací vyplývá, že Trumpova administrativa nepožaduje dramatické změny. Jednání by měla začít v polovině srpna, kdy uplyne devadesátidenní lhůta od okamžiku, kdy prezident svůj úmysl sdělil Kongresu. Třicet dnů před startem vyjednávání by měl

prezident poslat ještě rozpis cílů, k nimž se chce dopracovat. „Hodně z těchto jednání bude dvoustranných, protože řada problematických témat má bilaterální povahu. Doufáme, že výsledkem bude dohoda, jejíž struktura bude podobná té nynější,“ naznačil v Kongresu nový prezidentův hlavní obchodní vyjednávač Robert E. Lighthizer.

NAFTA vstoupila v platnost před 23 lety a potřebuje modernizaci, tvrdí Lighthizer. Neobsahuje třeba regulaci elektronického obchodování, přísnější standardy pro ochranu životního prostředí nebo pro ochranu duševního vlastnictví. Lighthizer připustil, že pro některá odvětví, jako je zemědělství, je NAFTA prospěšná. Horší je dopad na průmyslovou výrobu. Dodal, že úmyslem vlády není narušit dosavadní přehraňovací dodavatelské řetězce, které si americké firmy díky dohodě vybudovaly.

Prezident Americké obchodní komory Tom Donohue

přivítal snahu o modernizaci dohody. Připomněl, že na obchodu s Mexikem a Kanadou je závislých 14 milionů pracovních míst v USA. Analýza banky Scotiabank uvádí, že za dobu trvání dohody vzrostl vzájemný obchod všech zemí na trojnásobek a překročil bilion dolarů. Přímou v USA každý rok přidává k HDP 127 miliard dolarů.

Kanadská ministryně obchodu Chrystia Freelandová dodala, že dohoda přispěla v Kanadě k ekonomickému růstu a pomohla vytvořit miliony pracovních míst. „Jsme jednoznačně pro volný obchod v Severní Americe,“ reagovala na záměr Trumpovy administrativy začít jednat o změnách dohody. Modernizaci NAFTA se nebrání ani Mexičané. Stihnout by se ale podle představitelů mexické vlády měla do konce letošního roku. Pak už bude Mexiko žít kampaní před prezidentskými volbami, které jsou naplánované na polovinu příštího roku.

Obchodní dohoda NAFTA vstoupila v platnost před 23 lety.

FUNKČNÍ ARTEFAKT

Foto profimedia.cz

NEZNAMÝ ZÁJEMCE vydražil za 110 tisíc eur funkční počítač Apple I ze sedmdesátých let minulého století. Výsledek sobotní aukce v Kolíně nad Rýnem zaostal za očekáváním, že někdo bude ochoten za raritu zaplatit bezmála trojnásobek. Aukční síň Breker s odvoláním na počítačové specialisty tvrdí, že v podobně dobrém stavu se ve světě vyskytuje jen osm těchto přístrojů.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 19. 5. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,637
Čína	1	3,442
Dánsko	1	3,561
EMU	1	26,500
Chorvatsko	1	3,561
Japonsko	100	21,312
Kanada	1	17,479
Maďarsko	100	8,560
Norsko	1	2,822
Polsko	1	6,313
Rusko	100	41,560
Švédsko	1	2,707
Švýcarsko	1	24,264
Turecko	1	6,585
USA	1	23,710
Velká Británie	1	30,854

Akcie na pražské burze

19. 5. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna
CETV	96,80	-0,51%
ČEZ	447,40	1,24%
Erste Bank	907,20	2,97%
Fortuna	108,00	3,55%
Kofola	402,00	0,78%
KB	950,00	-1,65%
Moneta	80,75	-0,25%
O2 CR	274,60	0,48%
Pegas	958,00	2,77%
Philip Mor. ČR	13 825,00	-0,54%
TMR	680,00	0,00%
Unipetrol	284,20	1,07%
VIG	656,00	1,99%
Celkový objem (v tisících korun)	563 500	

Krátce

Největší světový fond má téměř 100 miliard dolarů

Největší světový fond soukromého kapitálu japonské investiční společnosti Softbank získal pro technologické investice už přes 93 miliard dolarů. Dostal se těsně pod cílovou úroveň.

Audi vyřešila spor s prodejci v Číně

Automobilka Audi se dohodla s čínskými prodejci. Vyřešila tím spor, který mohl narušit její podnikání v zemi. Svár vznikl kvůli dohodě Audi o spolupráci s automobilkou SAIC Motor, která by mohla vést ke společné výrobě a prodeji modelů Audi. To popudilo stávající čínské dealery.

Fiat Chrysler v USA upraví sto tisíc vozů kvůli emisím

Italsko-americká automobilka Fiat Chrysler Automobiles plánuje v USA provést softwarovou úpravu u 104 tisíc naftových vozů, kterých se týká obvinění z manipulace s emisemi. Automobilce musí plány na tuto úpravu schválit ještě americké regulační úřady. /čtk/

Kryptoměny rostou o stovky procent

■ Nárůsty na hodnotě v řádu desítek procent vyvolávají obavy, že na trhu vzniká bublina.

Jan Vávra

Část investorů a analytiků varuje před novou bublinou, která vzniká na trhu s kryptoměnami. Jen za poslední měsíc jejich celková tržní hodnota vzrostla o dvacet miliard dolarů a některé valuty jako ethereum či ripple zvýšily svou cenu od začátku roku více než desetkrát. Nejrozšířenější bitcoin se zhodnotil téměř dvojnásobně.

Podnikatelé z odvětví kryptoměn ale nejsou ve svém náhledu jednotní a upozorňují, že segment

jako takový stojí na solidních základech a v dlouhodobém horizontu dál poroste. „Před nafukující se bublinou varuji už týdný. Dogecoin, dash, litecoin, stellar... cena takřka každé kryptoměny vystřelila,“ uvedl správce fondu Calibrated Markets Jacob Eliosoff pro portál Coindesk.

Ředitel fintech sekce analytické společnosti PwC Ajit Tripathi navíc upozorňuje, že start-upy v oblasti kryptoměn využívají technologii blockchainu pro své financování dosud neprobádanými způsoby.

Jde konkrétně o takzvaný primární úpis mincí, kdy firmy kromě vlastní decentralizované účetní knihy (blockchain) používají svou digitální měnu. Ta

z pohledu investorů nahrazuje akcie a dluhopisy. „Aktivity vedoucí k akumulaci kapitálu musejí být regulovány, aby byla zajištěna ochrana investo-

rů. Je navíc otázkou, nakolik jsou tyto noví investoři zkušení a obezřetní,“ varoval v deníku Financial Times Tripathi. Zakladatelé řečených start-upů ale podobné obavy v tuto chvíli nesdílejí.

Celková tržní hodnota kryptoměn vzrostla za poslední měsíc o

20 miliard dolarů.

Více E15.cz

Akcie, měny & názory

Arsen Lazarevič

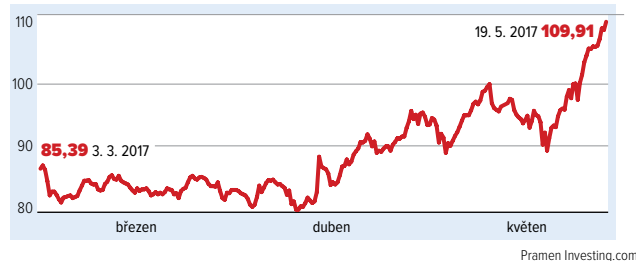
od počátku dubna. Důvodem k výraznému růstu byly jednak vysoké tržby za první čtvrtletí, jednak také plán změny obchodního modelu. Firma zruší prodeje licencí, jediným obchodním modelem má být předplatné.

Firmě se obchodně daří, v průběhu prvního čtvrtletí získala 233 tisíc nových předplatitelů. Ač je společnost stále ztrátová, analytici oslovení titulem Financial Times věští firmě zárnou budoucnost. Tržby by měly v příštím roce dále růst a Autodesk by se měl přehoupnout do zisku.

Předplatné pomohlo Autodesku

Vývojáři softwaru Autodesk výrazně vzrostla hodnota akcií, jen ze čtvrtka na pátek titul přidal 14,7 procenta hodnoty. Akcie však mají vzestupnou tendenci už

Vývoj akcií společnosti Autodesk (v dolarech)

Pramen Investing.com

INZERCE

TÝDEN INOVACÍ ČR 2017

22. - 28. 5. 2017

ELAI
EUROPEAN LEADERSHIP
& ACADEMIC INSTITUTE
P · R · A · G · U · E

BUĎTE O KROK
NAPŘED! TÝDEN
INOVACÍ, NEJVĚTŠÍ
UDÁLOST ROKU
K INOVACÍM, JE
TU PRO VÁS!

Týden inovací ČR 2017 se koná pod záštitou
předsedy vlády České republiky
Bohuslava Sobotky

tydeninovaci2017.cz

Hlavní partner

appmine

Gold partneři

ERSTE
Czech Republic

amazon

KOMIX

Silver partneři

Google

P/R/K

e-on

BEHAVIO

evropska-unie.cz

EGAP

PRAHA
PRAHA
PRAHA

factorio
solutions

Hlavní
mediální
partner

E15

Mediální partneři

CHIP

MARKETINGSALESMEDIA

Studenta.cz
web&mag

Roklen24

Echo

expats.cz

FAKTOR.S

Věda výzkum.cz

BusinessInfo.cz
Oficiální portál pro podnikání a export

STARTIT

UP

Debata o Česku v europarlamentu je jen politická hra

■ **Europoslanci a místopředsedovi Evropského parlamentu Pavlu Teličkovi se nelíbí postoj Andreje Babiše k vládní krizi a k médiím z vydavatelství Mafra. Vadí mu nevlídný přístup hnutí ANO k některým evropským otázkám a naopak vlídný postoj k prezidentu Zemanovi. Hlavě státu přitom Telička vyčítá protievropská stanoviska a porušování ústavy. Tato čtyři témata vedla jednu z výrazných tváří hnutí ANO k tomu, aby veřejně uvažovala o ukončení spolupráce s babišovci. Po schůzce se šéfem hnutí dává spolupráci ještě šanci. „Vidím tam nějaký vývoj,“ říká Telička.**

Martin Čaban

EB Andrej Babiš naznačil, že by byl ochoten Mafru prodat, že to je jedno z možných řešení. To je to, co jste od něj slyšel i vy? Je to jedno z řešení, které v obecnější poloze zmínil. Pro mě to byla informace, že se tou otázkou zabývá. Víc by to musel komentovat on sám.

EB Další otázkou je vztah mezi hnutím ANO a prezidentem Milošem Zemanem. Existuje dnes mocenský pakt mezi Babišem a Zemanem?

To je otázka, co nazveme mocenským paktem...

EB Řekněme velká ochota vycházet si navzájem vstříc. Nevím, to byste se musel zeptat jich. Pro mě to ale

není podstatná otázka. Podstatné je, jak se hnutí ANO a Andrej Babiš postaví k Miloši Zemanovi jako kandidátovi na prezidenta ve volbách v roce 2018. Jestli spolu chodí na pivo? Nevím. Je zjevné, že spolu vycházejí velmi dobře. Ale není to v tuhle chvíli věc, kterou bych cítil potřebu zkoumat. Podstatné je, jak se tento vztah vyvine.

EB A byl v tomto směru Andrej Babiš na vaší schůzce konkrétní?

Nevím, jestli bych to nazval konkrétní. Ale mluvili jsme o tom. Myslím, že to bude mít ještě nějaký vývoj, ale nechci předbíhat.

EB Andrej Babiš se často vymezuje proti premiéru Bohuslavu Sobotkovi kvůli kauze OKD. Vy jste spolupracoval se Zdeňkem Bakalou, figuroval jste v NWR. Tak mě cynicky napadlo, jestli by pro Babiše nebylo snazší se vás před volební kampaní zbavit, aby mu vás soupeři nemohli předhazovat.

To se zeptejte jeho. Ale já si myslím, že tam není moc co předhazovat. Mám čistý štít. Ta společnost byla kotována na burze, každý, kdo se v problematice trochu vyzná, ví, co je v působnosti správní rady. A veškerá rozhodnutí byla předmětem dozorování orgánů v Nizozemsku i v Británii, byla podložena analýzami auditorských firem a tak dále.

EB Těsně po schůzce s Babišem jste řekl, že vám poskytl i určité vysvětlení k nahrávkám, na nichž úkoluje novináře. Řekl vám k tomu něco bližšího, než že je to účelová kampaň? Nebo vám to vysvětlení stačí? Řekl mi v zásadě to, co říká veřejně. A jestli se mě ptáte, zda si dovedu představit, že některé subjekty mohou činit kroky, které Andreje Babiše politicky poškodí, tak to si dovedu představit. To v české politice

není věc nevidaná. Ale je to jen jeden rozměr problému. Mohu odsuzovat skutečnost, že byl nahráván. Mohu přemýšlet, jak a kdy se to vyšetří. Ale druhá věc je, zda s tím novinářem měl sedět a ten rozhovor vést tak, jak ho vedl. I kdyby to byl komplot a provokace, pořád to musím považovat za nepřijatelné. Kandidoval jsem za hnutí ANO s cílem přispět k nápravě určitých poměrů v Česku a přispět ke změně postavení uvnitř EU. Proto je pro mě podstatné, že se ten rozhovor odehrál a co zaznělo. Na pozadí toho, s čím jsme šli do voleb, to nevypadá dobře.

EB Když mluvíte o vyústění vývoje, vyřešení nakousnutých otázek, máte nějaký termín, dokdy by všechno mělo vyústit?

Chápu, že to lidi může zajímat. Navrhl jsem Andreji Babišovi, abychom si na tyto otázky sedli za měsíc a vyhodnotili, jaká je míra shody nad dalším vývojem. A především nad substancí toho čtvrtého tématu, to znamená evropské politiky. Za ten měsíc bude podstatné, aby už něco vyústilo a u něčeho byl patrný nějaký pozitivní trend. Pokud by za měsíc byla situace beze změny, je to pro mě negativní zpráva. Kdybych viděl, že se něco vyřešilo a u dalšího je pozitivní vývoj, byla by to zpráva pozitivní.

EB Děni kolem vládní krize zatím vyústilo minimálně v to, že na začátku června se Evropský parlament

▼ **Nejdůležitější bude, aby ve volbách uspěly proevropské síly.**

bude zabývat bodem „Riziko politického zneužití médií v České republice“. To je samozřejmě nešťastné. Náš rozhovor, to, co jsem říkal v uplynulých dnech, co píšou média, to všechno myslím ukazuje, že nestojíme před problémem, k němuž ten bod de facto směřuje, tedy před ohrožením svobody médií. Ať se na mě nikdo nezlobí, ale situace v Česku je absolutně nesrovnatelná se situací v Maďarsku, ale i v řadě dalších zemí včetně západoevropských. A že tu debatu někdo navrhl, že se jí nezabránilo, je svým způsobem kontraproduktivní

i pro iniciátory. Člověk méně znalý české skutečné situace a podmínek si opravdu řekne: Tak, to máme Maďarsko, Polsko a teď do toho ještě Česko. Z hlediska renomé republiky, a tudíž i její váhy do budoucna v politických a diplomatických jednáních je to špatně. Některým lidem se zamlžila mysl a výsledek je bohužel velmi nešťastný.

ES Nejsem znalcem procedur v Evropském parlamentu. Kdo stál na začátku toho, že se ten bod dostal na program?

Nejsem členem Evropské lidové strany, která to navrhla, ale řeknu vám, jak by to probíhalo v naší frakci ALDE (Aliance liberálů a demokratů pro Evropu, po lidovcích a socialistech třetí nejsilnější frakce v europarlamentu – pozn. aut.). A dost bych se divil, kdyby to v jiných fracích bylo zcela odlišné.

ES Počkejte. To nelze dohlédnout dál, než že jde o iniciativu frakce EPP?

Mám i další informace. Ale o mně nikdo nemůže říct, že jsem za ty tři roky poslancování někoho, s prominutím, naprášil. Fakt ne. Ale řeknu, jak to chodí v naší frakci, čímž alespoň něco vyjasním. Dejme tomu, že vidíme problém, čistě pro příklad, v Chorvatsku. Zdá se, že to přesahuje hranice státu, je to zásadní z hlediska vývoje v té zemi, porušují se tam některá základní práva a svobody. Prostě si myslíme, že bychom se tou situací měli zabývat. Co vedení frakce udělá? Nejprve se zeptá našich chorvatských poslanců, hlavně vedoucího delegace: Co si o tom myslíš? A pokud je to ve fázi jako teď ta česká kauza, dotyčný by řekl: Situace je specifická, jednání na plénu by zbytečně nahrálo někomu jinému, ale hlavně si ten problém umíme vyřešit sami. Pak vedení frakce řekne, dobrá, ale jakmile to bude eskalovat, budeme se k tomu muset vrátit.

ES To, že debata proběhne, tedy kladete za vinu poslancům KDU-ČSL a TOP 09, kteří jsou ve frakci EPP?

Prostě někdo to takhle viděl, někdo si možná řekl, že se bude hodit, když propereme Babiše. Budu zcela otevřený v tom, jak jsme k tomu přistoupili my. Navrhla to frakce EPP se silnou podporou sociálnědemokratické frakce.

A lídr ALDE Guy Verhofstadt se se mnou bavil, co s tím. Vysvětlil jsem mu, že to je věc velmi nešťastná, přinejmenším je nešťastný ten název.

Jenže ta hra je širší. Očekávalo se, že hnutí ANO a frakce ALDE se postaví jednoznačně proti tomu bodu. Tím bychom de facto nahráli frakci EPP, jejímž členem je Orbánův Fidesz, v otázce Maďarska. Přesto to se mnou lídr frakce konzultoval. A já říkám: Guyi, vysvětlí, o co skutečně jde, když to nebude stačit, zkus změnit název a předmět jednání. Když ani to nevyjde, nechť to být. A tak jsme postupovali.

ES Poněkud kolem toho kroužíme. Jste přesvědčen, že čeští europoslanci ve frakci EPP mohli projednávání toho bodu zabránit? Já kolem toho nekroužím. Říkám, že ten stav věci znám, ale nepůjdu do konkrétnosti.

ES Říkáte vlastně, že se česká volební kampaň přesouvá na půdu Evropského parlamentu.

Jsem dalek toho, abych se vám to snažil vymlouvat.

ES Budete za pět měsíců volit hnutí ANO?

Tu otázku jsem čekal a vy jste musel čekat, že vám na ni v tuhle chvíli neodpovím. Pro mě, a teď bez legrace, jsou tyto volby klíčové. Na pozadí toho, s čím se potýkala Evropa v uplynulých dvou třech letech. Na pozadí vládní-ústavní krize. Na pozadí toho, že zpochybňujeme rozhodnutí unie, na kterých se podílíme. Na pozadí toho, že někteří čelní představitelé svým chováním zpochybňují naše ukotvení. Pro mě to úplně nejzásadnější bude, aby ve volbách uspěly, a teď se omlouvám za klišé, proevropské síly, které mají jasno v tom, co je strategickým zájmem České republiky. A možná se někdy v budoucnu v dalším rozhovoru zkuste zeptat znovu.

❗ **Není podstatné, jestli spolu chodí Zeman a Babiš na pivo. Zajímá mě, jak se hnutí ANO postaví k Miloši Zemanovi v prezidentských volbách.**

Pavel Telička (51)

Vystudoval práva v Praze, na konci osmdesátých let na chvíli vstoupil do KSČ. Po revoluci pracoval ve stále misi České republiky při EU, v době přístupových rozhovorů vedl český vyjednávací tým. V roce 2004 se stal prvním českým eurokomisařem, ve funkci byl ale jen krátce. Dlouho působil se svou firmou BXL Consulting jako lobbista v Bruselu. V roce 2014 se jako nezávislý dostal do Evropského parlamentu. Stal se místopředsedou frakce ALDE, funkci opustil poté, co byl letos v lednu zvolen místopředsedou europarlamentu. V letech 2006 až 2009 byl prezidentem České rugbyové unie.

Rúhání přesvědčivě zvítězil

Staronový prezident slibuje reformy, čekají ho ale překážky doma i v zahraničí.

Karolína Flaszová

Íránským prezidentem bude nadále umírněný duchovní Hasan Rúhání. Své přesvědčivé vítězství v prvním kole voleb označil za odmítnutí extremismu. Jeho reformní úsilí ale zřejmě bude brzdit duchovní vůdce Alí Chameneí. Ani další sblížení země se Západem nebude vzhledem k tvrdému přístupu současné americké administrativy k Teheránu snadné.

Rúhání získal 57 procent hlasů. Jeho hlavním rivalovi, konzervativnímu klerikovi Ebráhímu Raísímu, nepomohla ani nepřímá podpora Chameneího. Obdržel 38 procent. Duchovní vůdce se k výsledku klání vyjádřil smířlivě, Rúhánímu ale nepogratuloval.

„Řekli jste ne těm, kteří nás chtěli vrátit do minulosti,“ prohlásil vítěz. I komen-

REFORMNÍ PREZIDENT. Hasan Rúhání patrně získal mnoho hlasů žen, které chtějí další práva.

tátoři míní, že ve volbách se hrála velkou roli mobilizace liberálně smýšlejících voličů, kteří se zalekli možného návratu do mezinárodní izolace a k přísnějšímu režimu. Staronovému prezidentovi svůj hlas patrně odevzdalo mnoho žen. Strachovaly se, že by jeho neúspěch zname-

nal konec rozšiřování jejich práv.

Prezidentova snaha o další reformy však nebude jednoduchá kvůli složitosti iránského vládnímu systému, kde má velký vliv Chameneí a bezpečnostní aparát. „Rúhání bude nadále čelit překážkám při zavádění

politických reforem. Zastánci tvrdé linie se budou stavět na zadní v otázce vzdělávání i u dalších témat,“ uvedl podle kanadské televize CBC Cliff Kupchan z poradenské společnosti Eurasia Group.

Na druhé straně se předpokládá, že Rúháního vítězství může významně ovlivnit

budoucnost země tím, že reformisté díky němu sehraji větší roli při výběru příštího duchovního vůdce. Chameneímu je 77 let a spekuluje se o tom, že jeho zdravotní stav není příznivý.

Rúhání to bude mít těžké i na mezinárodním poli. Přestože se mu v roce 2015 podařilo dosáhnout jaderné dohody, která Írán zbavila sankcí, americký prezident Donald Trump je jejím kritikem. Washington v poslední době uvalil na představitele země a místní firmy nové postihy. Zatím se tak jen částečně splnily naděje na příliv zahraničních investic, od kterých se očekává oživení ekonomiky a pomoc při tvorbě pracovních míst.

Trump navíc v době voleb zaměřil do Saúdské Arábie, která je úhlavním rivalem Íránu. V Rijádu podepsal zbrojní kontrakty v hodnotě 110 miliard dolarů. Bílý dům podotkl, že zvýší bezpečnost země tváří v tvář íránské hrozbě. Propaguje navíc myšlenku arabské obdoby NATO, aliance má být rovněž namířena proti Teheránu.

DALŠÍ PROVOKACE

SEVERNÍ KOREA z oblasti severně od Pchjongjangu odpálila balistickou raketu, která uletěla asi 500 kilometrů a dopadla do moře východně od Korejského poloostrova. Informovali o tom zástupci jihokorejské armády. Japonsko vyjádřilo ostrý protest proti dalšímu raketovému testu, který je podle něho jasným a nepřijatelným porušením rezoluce OSN.

Kaczyński tvrdě kritizoval Merkelovou

Polákem politikovi vadí hlavně systém rozdělování migrantů mezi evropskými zeměmi a výhrůžky západních zemí unijním partnerům, kteří uprchlíky nechťejí přijmout.

Vůdce polské vládnoucí strany Právo a spravedlnost Jarosław Kaczyński v průběhu víkendu znovu rázně zkritizoval systém rozdělování migrantů mezi země Evropské unie podle kvót. V této souvislosti také obvinil německou kancléřku Angelu Merkelovou, že migrační problémy unie způsobila právě ona.

„My jsme neotevřeli Evropu uprchlíkům, byla to

paní Merkelová. A je to paní Merkelová a Německo, kdo musí nést následky, nikoliv Polsko,“ prohlásil podle agentury Reuters Kaczyński v rozhovoru, který poskytl stanici TVP Info.

Evropská komise chce, aby členské státy přijaly určitý počet ze 160 tisíc uprchlíků uvízlých v Řecku a v Itálii, a sice na základě kvót stanovených v plánu přijatém v roce 2015. V červnu komise rozhodne o případných krocích vůči státům, které přijmout migranty odmítají. To se týká především Polska a Maďarska.

Varšava ale ve čtvrtek dala najevo, že nemíní podlehnout nátlaku EU, aby přijala žadatele o azyl na základě kvót, i kdyby čelila odvetným právním krokům ze strany Bruselu. /čtk/

Krátce

CIA přišla o zdroje v Číně

Čínská vláda nechala v letech 2010 až 2012 uvěznit nebo zabít až dvacet lidí, kteří působili jako informátoři americké Ústřední zpravodajské služby (CIA). Podařilo se jí tak ochromit činnost této výzvědné agentury, napsal americký list New York Times. CIA odmítla článek komentovat.

Švýcaři odmítli nové jaderné elektrárny

Voliči ve Švýcarsku se v referendu jasně vyslovili proti stavbě dalších jaderných elektráren. Podle konečných výsledků příslušný vládní návrh zákona o nové energetické strategii do roku 2050 podpořilo 58,2 procenta hlasujících.

/čtk/

Tvář dne

Foto: ČTK

„Babiš vylučuje milionáře Rusňáka, vrátí 1,7 milionu jeho darů a stahuje jeho ženu z kandidátky do PS. Jeho tchyni si nechá u sebe na MF?

napsal na Twitteru premiér
a šéf ČSSD Bohuslav Sobotka
str. 2

Komentář

Bohumil Doležal

Krise, která ani náhodou neskonzčila

Za totače jsem čítal Rudé právo. Ne z masochismu. Poskytovalo mi informaci o stavu myslí našich rudých papalášů, jak zrovna vidí svět. Z podobných důvodů čtu dnes Mladou frontu Dnes a Lidové noviny. A občas mi dokonce připomenou něco zajímavého.

Například sobotní Lidové noviny psaly o Manifestu českých spisovatelů z května roku 1917, přesně před 100 lety. Režim se tehdy uvolnil, císař svolal Říšskou radu a 222 českých autorů oslovilo poslance, aby se koukali chovat důstojně a hájit naše zájmy.

Zrovna teď se v jedné dílčí věci naskýtá podobná příležitost. Evropský parlament bude za pár dnů z iniciativy Evropské lidové strany projednávat bod „Riziko politického zneužití médií v České republice“. Pět českých europoslanců z této frakce ovšem projednávání bodu odmítlo s tím, že si své problémy dokážeme vyřešit sami. Ani ostatní neprojevili žádné velké nadšení.

Jaké jsou zrovna teď naše problémy? Zneužití médií (žádné riziko, skutečnost) je jen jedna jejich část. V české politice se čím dál víc prosazuje mocenské uskupení, které je zároveň obří firma, politické hnutí i mediální impérium. Naše země se čím dál hloub propadá do politické krize,

Sláva, krize je zažehnána! Lidé, které to uspokojuje, jsou jako někdo, kdo si pomohl od břichabolu tím, že všechno pustil do kalhot. Ulevilo se mu. Ale jednak je to ostuda, jednak úleva je velmi dočasná.

jaká v jejich krátkých politopadových dějinách nemá obdoby. Teď přerostla v krizi vládní a ústavní. Premiér chtěl požádat prezidenta o odvolání svého soka Babiše, pak si řekl, že místo toho podá demisi celé vlády. Nato prezident projev nadšení, jen si to vyložil tak, že to bude demise jenom pana premiéra. Nato premiér přece jen navrhl odvolání pana Babiše. A nakonec se všichni tři braši dohodli, že pana Babiše nahradí pan Pilný z Babišova uskupení. Ministerstvo financí

bude tedy jakoby vloženo do „svěrenského fondu“ a pan Babiš se z ministra stane „obmyšleným“. Celý jeho útvar (firma, hnutí, mediální lobby) nezůstane bez hlavy, jen na tu hlavu v předvolebním kalupu nebude pořádně vidět. Tedy nebude vidět, co je vlastně zač.

Teď zavládlo uklidnění: Sláva, krize je zažehnána! Budeme mít klid k tvořivé práci, jak říkával v roce 1969 doktor Husák. Lidé, které to uspokojuje, jsou jako někdo, kdo si pomohl od břichabolu tím, že všechno pustil do kalhot. Ulevilo se mu. Ale jednak je to ostuda, jednak úleva je velmi dočasná.

Ve volbách, které nás čekají, budou kandidovat různé strany a hnutí. Zároveň by si člověk měl vybrat mezi demokracií a mocným uskupením, jež s ní má pramálo společného. Akt volby ovšem nespočívá v tom, že někoho nevolíme, ale že si dokážeme vybrat alternativu. Vůle „nevolit někoho“ ani trochu nestačí. Pan Babiš je ve výhodě.

Jistě, v zásadě si nakonec musíme pomoci sami. Nebude to lehké. Avšak není proč nadutě odmítat pomoc tam, kde se sama nabízí. Pomocí je i projednávání dílčí věci na významném mezinárodním fóru. Takže vážení čeští poslanci, koukejte se chovat důstojně a hájit zájmy české demokracie. Snad to aspoň jeden z vás udělá.

Autor je politolog

Glosa

Vltava zmatená

Vltava je od soboty znovu plnohodnotnou vodní cestou. Nejdelší české řece se vrátila její staletá funkce, o kterou byla okradena výstavbou přehrad a dalších překážek ve druhé polovině 20. století. Jenže vystavět krásnou infrastrukturu je jedna věc, zajistit její správný chod a údržbu je věc jiná.

Právě služby na nové cestě jsou zatím spíše zmatečné. Komory jsou tři dny v týdnu bez trvalé obsluhy a i v ostatní dny je lépe telefonovat, aby si obsluha lodí všimla. Záchody v přístavech jsou zamčené, ceny za stání se mezi Budějovicemi a Hlubokou bezdůvodně násobně liší, obsluha nezná provozní doby, způsob využití přístavních karek a tak dále. Někde vládne Ředitelství vodních cest skrze soukromou firmu, jinde Povodí Vltavy. Na přístavech jsou vidět první známky chátrání.

Milovníkům plavby nezbývá než doufat, že se vše nakonec podaří vyladit.

Jan Šindelář

V každém případě musí mít opravdu hodně peněz. Místo viagry používá motivačního řečníka.

Stroj se vžije do zákazníka a nabídne mu správné zboží

■ Umělá inteligence, pozná věk i náladu zákazníka z výrazu jeho tváře.

Tomáš Stingl

Softwarový gigant Microsoft přidal na svůj Azure Portal k volnému vyzkoušení kognitivní aplikace, které mohou vývojáři využít pro tvorbu programů. Je to například služba Face API rozpoznávající lidské tváře, která dokáže chytře třídit videa, fotky nebo texty, a Computer Vision API, jež

slouží k přesné identifikaci objektů na fotografiích.

Za relativně suchým označením „kognitivní služby“ se skrývá vývoj umělé inteligence se zajímavým využitím i v maloobchodu. Zjednodušeně řečeno se počítač učí podobným poznávacím schopnostem, jaké má člověk – vidět, slyšet, interpretovat lidskou komunikaci

a vyvozovat z toho závěry. Praktické využití může vypadat následovně: zákazník v obchodu přistoupí

ke zboží, třeba práce. Kamera nad zbožím zaznamená, kam zákazník zamířil i jak dlouho u kterého výrobku stál. Systém z dat odeslaných do cloudového centra překvapivě přesně vyhodnotí typ zákazníka, a dokonce i to, v jaké je náladě. Umí

Vyspělý software zjistí analýzou tváře nejenom pohlaví, ale také věk a momentální náladu zákazníka.

Foto: profimedia.cz

podle obličeje poznat, zda je to žena či muž, ale relativně přesně pozná také věk, a podle toho nabídne nejvhodnější produkt.

„Porovnává tvář s datovým modelem vytrénovaným nad obrovským množstvím různorodých portrétů. Dokáže rozpoznat pocity zákazníka a prostřednictvím personálu prodejny správně reagovat v situacích, které by třeba jindy nepostřehli,“ vysvětluje Michal Horáček ze společnosti Microsoft.

LEPŠÍ NEŽ PRODEJCE. Umělá inteligence pozná, jakými emocemi zákazník reaguje na vystavené zboží, a podle toho ho dokáže nasměrovat k dalšímu zboží, které se mu bude zamlouvat.

Nejlehčí satelit poletí do vesmíru

Jiří Černý

Indický teenager v rámci mezinárodní soutěže Cubes in Space sestrojil nejlehčí satelit na světě. Nejenže zvítězil, ale navíc s ním navázala spolupráci NASA, která hodlá jeho výtvar při nejbližší možné příležitosti vynést do vesmíru.

První testy zařízení o hmotnost pouhých 64 gramů proběhnou v rámci čtyřhodinové suborbitální mise, která odstartuje 21. června ze základny Wallops Flight Facility ve Virginii.

„Navrhli jsme to úplně od nuly,“ uvedl osmnáctiletý Rifath Shaarook v rozhovoru pro Business Standard. „Bude mít nový druh palub-

ního počítače a osm senzorů pro měření zrychlení, rotace a zemské magnetosféry.“

Satelit dostal jméno KalamSat na počest bývalého indického prezidenta a jaderného vědce A. P. J. Abdula Kalama. Za rekordně nízkou hmotnost vděčí kostře z uhlíkových polymerů.

NASA je známá tím, že zaměstnává prvotřídní odborníky z různých oborů, ale s dobrou myšlenkou za ní může přijít v podstatě kdokoli – bez ohledu na společenské postavení či věk.

Například v březnu sedmnáctiletý Brit Miles Solomon nalezl a opravil chybu v datech zaznamenaných detektory záření na Mezinárodní kosmické stanici.

Foto: Twitter/Rifath Shaarook

LEHKÝ ÚSPĚCH. Mladý Ind pózuje s nejlehčím satelitem na světě, který se příští měsíc podívá do vesmíru.

INSPIROVÁNO GEKONY

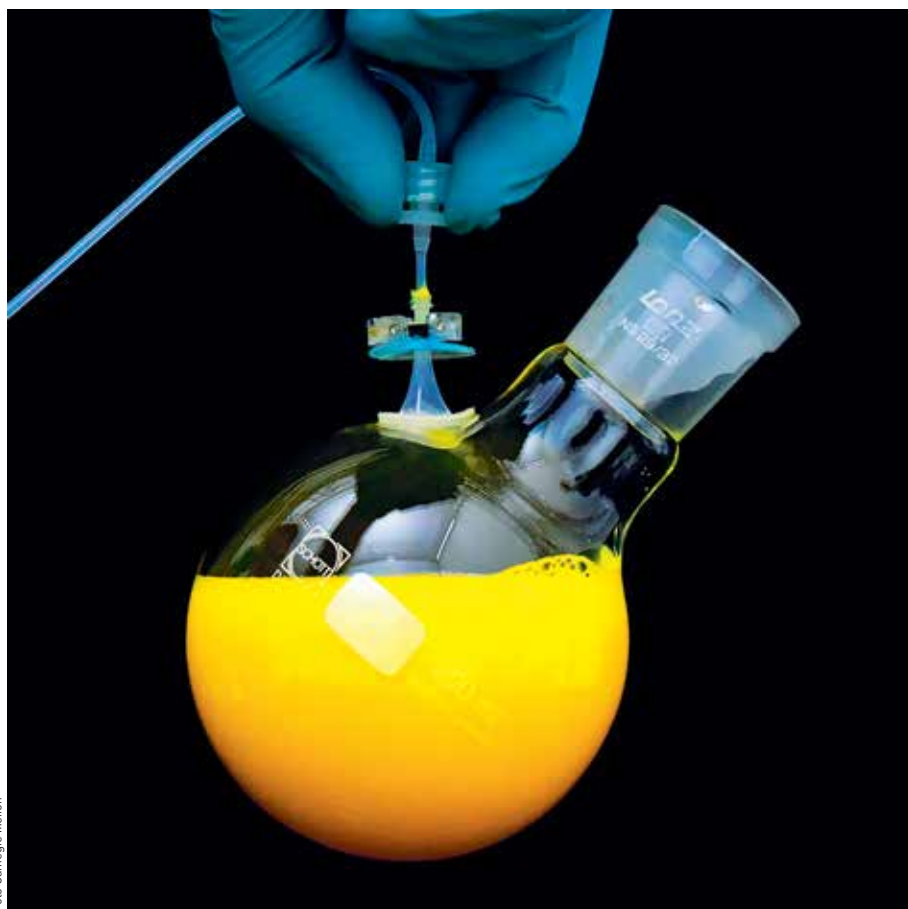

Foto: Carnegie Mellon

Schopnost robotů manipulovat s předměty podstatně zdokonalili vývojáři z Planckova institutu pro inteligentní systémy a z Carnegie Mellon University. Podařilo se jim to díky speciálnímu uspořádání syntetických mikrovláken, která dovolují uchopit i zaoblené a hladké předměty. Obdobný systém využívají v přírodě gekoni. Vědci od nich okopírovali model, který by se dal nazvat „mikrochloupy na přísavce“. /msc/

V Cannes řeší prase a Netflix

■ Do nedělního večera se v mezinárodní soutěži festivalu v Cannes objevilo několik silných, aktuálních snímků, ale i filmů, které vyvolaly kontroverze. Jedním z nich je akční sci-fi pohádka Okja korejského režiséra Bong Joon-hoa.

Radovan Holub

Hlavní roli ve filmu Okja má prase vyšlechtěné v genetické laboratoři multinárodní společnosti Mirando, jejíž chladnokrevnou prezidentku hraje Tilda Swintonová.

Firma plánuje jeho velkochov. Vyšlechtěné superprase s výborným masem a vynikajícím metabolismem putuje v rámci „superprasečích projektů“ ke třem desítkám farmářů po celém světě.

Jeden z nich je chudý korejský zemědělec hospodařící v odlehlých horách s vnučkou jménem Mija. Korejské prase ale patří mezi špičkové kusy, a společnost Mirando se proto rozhodne jej dopravit na svou základnu ve Spojených státech na přehlídku prasat.

Mija se ale zvířete nechce vzdát a chce ho vrátit do korejských hor. Jejich náklonnost je vzájemná, neboť

HLAVNÍ TVŮRCI. Režisér Bong Joon-ho a herci z filmu Okja Tilda Swintonová, Seo-Hyeon Ahn a Jake Gyllenhaal pózují na festivalu v Cannes.

prase má v zásadě lidské city. Dívka se proto přidá ke skupině korejských a amerických ochránců zvířat. Ti však jsou hnáni manipulativní ideologií, podobně jako velká korporace. Film je celkově laděn silně antikapitalisticky a je až křečovitě zaměřen proti konzumu.

Hlavním producentem filmu byl americký internetový gigant Netflix. Snímek nebude promítán v kinech, i když obrazové kvality pro velké plátno jednoznačně má. To vyvolalo kontroverze, zdali má být snímek na filmovém festivalu uveden.

Sama hlavní mezinárodní porota je zčásti rozpolcena. „Je obtížné, aby nějakou cenu dostal film, který diváci neuvídí v kinech,“ prohlásil šéf poroty a jeden z nejuznávanějších současných režisérů Pedro Almodóvar. Naopak jeho kolega z poroty herec Will Smith se filmu zastal s tím, že jeho syn a mnozí další v současné době sledují filmy už jen na počítači přes stream.

Další filmy byly mnohem méně pohádkové, ať už nepřilíš povedený film Jupiterův měsíc špičkového maďarského režiséra Kornéla

Mundruczóa o levitujícím syrsském uprchlíkovi, jenž uvízl v Budapešti, nebo film uznávaného ruského režiséra Andreje Zvjaginceva Neláska.

Ten je zatím patrně nejsilnějším soutěžním příspěvkem. Jde o drama dvanáctiletého Alexeje, který žije uprostřed ruin lidských vztahů svých úspěšných, avšak bezcitných rodičů a nakonec uprchne. Celý film je tak příspěvkem na téma odcizení a násilí v moderní společnosti.

Autor je spolupracovníkem redakce

Krátce

Wenders natočí dokument o papežovi

Slavný německý režisér Wim Wenders natočí dokumentární film o papeži Františkovi. Hlava katolické církve v něm bude sama vystupovat a vyprávět svůj příběh. Kdy se snímek s názvem Papež František: Muž svého slova dostane do kin, zatím není jasné. Film vznikne na popud Vatikánu, uvedla Wendersova mluvčí.

Valašský špalíček nabídne Město Er

Ve Valašském Meziříčí se od 21. do 24. června uskuteční hudební festival Valašský špalíček, který vzdá hold významným projektům 70. let. Festival tak například nabídne projekt Město Er Michala Prokopa a Framus Five v podání se symfonickým orchestrem či artrockový Progress Organization.

V Plzni zazpívá jazzmanka Stacey Kent

Slavná jazzová zpěvačka Stacey Kent, která posbírala řadu zlatých a platinových desek i dvě nominace na Grammy, vystoupí 5. listopadu v plzeňské Měšťanské besedě. Za svou kariéru vydala deset studiových alb, jichž se prodalo přes dva miliony kusů. /čtk/

DEEP PURPLE V PRAZE

JEDNA Z HLAVNÍCH KAPEL formujících podobu hardrocku Deep Purple vystoupí dnes večer v pražské O₂ areně. Koncert je součástí turné k novému albu nazvanému Infinite.

Ceny Anděl vyhlásí vítěze

Dušan Kütner

I letos budou nakonec vyhlášeni vítězové hudebních cen Anděl. Stane se tak dnes večer v pražském Lucerna Music Baru, ale ve výrazně komornější formě, než bylo dosud zvykem v předchozích ročních ankety, která se pod různými názvy koná od roku 1991.

Důvodem letošních turbulencí v soutěži je skutečnost, že dosavadní pořadatel, agentura Lewron Leška Wronky, loni na podzim vrátila licenci pro pořádání ankety, kterou uděluje česká

pobočka Mezinárodní federace fonografického průmyslu (IFPI).

Soutěž se nakonec federace rozhodla uspořádat sama, opět na základě hlasování zástupců hudební branže sdružených v Akademii populární hudby. „Věříme, že i letošní, komornější ročník naváže na předchozí úspěchy cen Anděl a povede se mu především připomenout a upozornit na skvělou hudbu, která se u nás natáčí i hraje,“ uvedla ředitelka české IFPI Petra Žikovská.

V prvním kole hlasování bylo v sedmi kategoriích no-

minováno čtrnáct muzikantů a skupin. Nejvíce nominací – čtyři – získala zpěvačka Lenny. Stalo se tak v kategoriích nejlepší album, skladba, zpěvačka a videoklip.

Po dvou nominacích pak mají skupiny Jelen, Prago Union a Priessnitz, které se také utkají o titul Skupina roku, a písničkář Thom Artway. Zpěvákem roku bude Ondřej Ruml, Artway nebo Xindl X. V kategorii Zpěvačka roku jsou konkurencí Lenny Lenka Nová a legenda tuzemské scény končící letos svou letitou kariéru Marta Kubišová.

Fotoreportáž

LETECKÁ PODÍVANÁ.

Na letecké základně v Čáslavi si sobotním Dnem otevřených dveří připomněli šedesáté výročí vzniku leteckého pluku ve městě. Akce, kterou navštívilo více než 45 tisíc lidí, nabídla v rámci svého programu například vystoupení akrobatické letové skupiny nebo ukázkou útoku letounů L-159 Alca na pozemní cíle. Z 22. základny v Náměstí nad Oslavou přiletěly do Čáslavi i vrtulníky MI-24 a MI-171.

Foto: ČTK

E15

E15, deník pro ekonomiku a byznys | Vydává CN Invest a. s., Komunardů 1584/42, Holešovice, 170 00 Praha 7, IČ 04312945, internet www.e15.cz | Šéfredaktorka Tereza Zavadilová | Zástupci šéfredaktorky Hana Filipová, Jan Cizner a Martin Čaban | Šéfkomentátorka Jana Havlígerová | Vedoucí vydání Kateřina Baumgartnerová a Petr Dašek | Sekretariát redakce Adéla Nová, tel.: 225 977 668, redakce15@cninvest.cz | Kontakt na členy redakce jmeno.prijmeni@cninvest.cz | Distribuce distribuce@cninvest.cz | Marketing David Hanuš, david.hanus@cncenter.cz | Inzerce Šárka Kamarytová, sarka.kamarytova@cncenter.cz | Číslo registrace deníku E15 – MK ČR E 17948, ISSN 1803-4543 | Deník E15 vychází od listopadu 2007 | Přetisk a jakékoli šíření povoleno pouze se souhlasem vydavatele | Nevýžádané příspěvky se nevracejí | Tisk EUROPRINT a. s. | Předplatě predplatne@cpost.cz, bezpl. linka 800 300 302 | Tištěný a prodaný náklad ověřuje ABC, člen IF ABC